

ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อ
การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย
Effects of the Accounting Information Systems Application Efficiency on
Accounting Best Practice of Chemicals Businesses in Thailand

อภิญญา คงวิริยะกุล^{*} ไพลิน นิลนิยม² และศุทธิณี ปราชญ์ศรีภูมิ³
Apinya Kongviriyakul^{*} Pailin Nilniyom² and Suttinee Prachsriphum³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทยโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย จำนวน 90 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความทันเวลา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจเคมีภัณฑ์ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานทางการบัญชี ให้การสนับสนุน และติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความทันเวลา เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีขององค์กรมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจ การวางแผน และควบคุมการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถยกระดับความสามารถ และศักยภาพขององค์กรให้เหนือคู่แข่งได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี
ธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

^{*} นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{*} Master Student, Master of Accountancy, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} Assistant Professor, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

^{2,3} อาจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} Lecturer, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

The purpose of this study was to verify the effects of the accounting information systems application efficiency on accounting best practice of chemicals businesses in Thailand. A questionnaire was used for collecting data from 90 accounting managers of chemicals businesses in Thailand. The statistics used for data analyzing were mean, standard deviation, multiple correlation analysis, and multiple regression analysis. The results showed that accounting information systems application in the aspects of data controlling and information generation had a positive relationship with effect on overall accounting best practice. Therefore, the accounting managers of chemicals business should focus on the accounting practices by promoting and following up the progress of the accounting information system especially its completeness, relevance, and timeliness. This could foster and support the presentation of accounting information to be clearer and faster as well as build the confidence among the users of accounting information, which can be applied in decision making, planning, and operating effectively and efficiently so as to develop organizational competitiveness sustainably over the rivals.

Keywords : Accounting Information Systems Application Efficiency, Accounting Best Practice, Chemicals Businesses in Thailand

1. บทนำ

ในช่วงหลายศตวรรษที่ผ่านมาเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้องค์กรต้องเรียนรู้ในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด ซึ่งงานด้านการบัญชีก็ถือเป็นส่วนที่สำคัญขององค์กร เพราะงานด้านการบัญชีเกี่ยวข้องกับทุกส่วนในการประกอบธุรกิจ เนื่องจากเป็นงานที่รวบรวมข้อมูลด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านการผลิต และด้านการจัดทรัพยากรบุคคล ประกอบกับการทำงานด้านการบัญชีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก โดยมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานบัญชีในกิจการต่างๆ ทำให้การปฏิบัติงานและแนวความคิดในการทำงานของนักบัญชีเปลี่ยนแปลง นักบัญชีมีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้น สามารถให้ข้อมูลทางการเงินแก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ (พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม, 2556 : 22) และเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานทางการบัญชีให้ดียิ่งขึ้น หลายองค์กรจึงได้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการทำงาน โดยการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems : AIS) มาประยุกต์ใช้เพราะเป็นระบบที่ถูกออกแบบขึ้นมา เพื่อแปลงหรือประมวลผลข้อมูลทางการเงิน และมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในเรื่องการตัดสินใจ การวางแผนหรือการควบคุมการปฏิบัติงานภายในองค์กรและยังรวมถึงการปฏิบัติงานประจำวันของพนักงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และสะดวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้สิ่งสำคัญในการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี คือ ประสิทธิภาพของการให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ วางแผน เพื่อดำเนินการของผู้บริหารให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ชัดเจน และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems Application Efficiency) เป็นผลลัพธ์ของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน บนพื้นฐานการเก็บรวบรวมและการประมวลผลข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของ

สารสนเทศทางการบัญชีที่มีประโยชน์ ได้แก่ รายงานทางการเงินและรายงานประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด เป็นต้น ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถประยุกต์หรือปรับใช้เป็นกลยุทธ์ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีขององค์กรมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และยังเป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานทางการบัญชีภายในองค์กร โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างพื้นฐานในการบริหารและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี สามารถที่จะพิจารณาองค์ประกอบได้จาก 4 ด้าน คือ ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) ด้านความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ (Relevance) ด้านความทันเวลา (Timeliness) และด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) (สุพัตรา บุญมาก, 2552 : 731-732)

การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี (Accounting Best Practice) เป็นหลักการปฏิบัติงานที่มีการบันทึกข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีหรือหลักการบัญชีที่รับรองกันทั่วไป และจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อรวบรวมข้อมูลเสนอต่อบุคคลภายนอกกิจการ เช่น นักลงทุน เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น และเสนอต่อผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นบุคคลภายในกิจการ เช่น กรรมการบริหาร ผู้จัดการ เพื่อใช้ในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการปฏิบัติงานทางการบัญชีจึงต้องมีความละเอียดรอบคอบ ถี่ถ้วน และตรวจสอบความถูกต้องได้ ซึ่งการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ผู้บริหารฝ่ายบัญชีและพนักงานงานบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถ มีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ในการทำงาน รวมถึงระบบสารสนเทศที่นำมาใช้นั้น จะต้องมีความเหมาะสมและเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ช่วยสร้างผลงานให้ได้ในปริมาณมาก และผลงานมีคุณภาพเป็นที่น่าพึงพอใจ รวมทั้งยังสามารถลดต้นทุน พลังงาน ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้น้อยลง ผลงานที่ได้จะต้องมีคุณภาพ มีความถูกต้อง สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กร การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีสามารถพิจารณาองค์ประกอบได้จาก 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Performance) ด้านการลดเวลาในการทำงาน (Operation Time) และด้านความคุ้มค่า (Cost Effectiveness) (รัตน วังศรีศรีมีเดือน, 2554 : 38 – 39)

ธุรกิจเคมีภัณฑ์ (Chemicals Businesses) เป็นกิจการที่ใช้กระบวนการทางเคมีและฟิสิกส์ เพื่อจะเปลี่ยนวัตถุดิบมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ และเป็นหนึ่งในหลายธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย ธุรกิจเคมีภัณฑ์มีแนวโน้มจะปรับตัวเพิ่มขึ้นและขยายตัวอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากมีสิ่งของเครื่องใช้จำเป็นไม่ถ้วนที่ทำการผลิตจากธุรกิจเคมีภัณฑ์ โดยจะครอบคลุมหลายอย่าง เช่น พลาสติก สี ผงซักฟอก น้ำยา ยารักษาโรค เป็นต้น ซึ่งมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้เราสามารถใชีวิตได้อย่างสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น แต่ธุรกิจส่วนใหญ่ยังขาดระบบเครือข่ายการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันภายในธุรกิจ ทำให้กระบวนการผลิต การซื้อขาย การจัดส่งเกิดความล่าช้า ธุรกิจเคมีภัณฑ์มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง โครงสร้างของธุรกิจก็มีความซับซ้อน จึงต้องสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยมีการนำเอาระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ จะทำให้การปฏิบัติงานของธุรกิจเคมีภัณฑ์ประสบความสำเร็จ สามารถทำการตลาดกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทำให้ส่งผลต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2558 : เว็บไซต์)

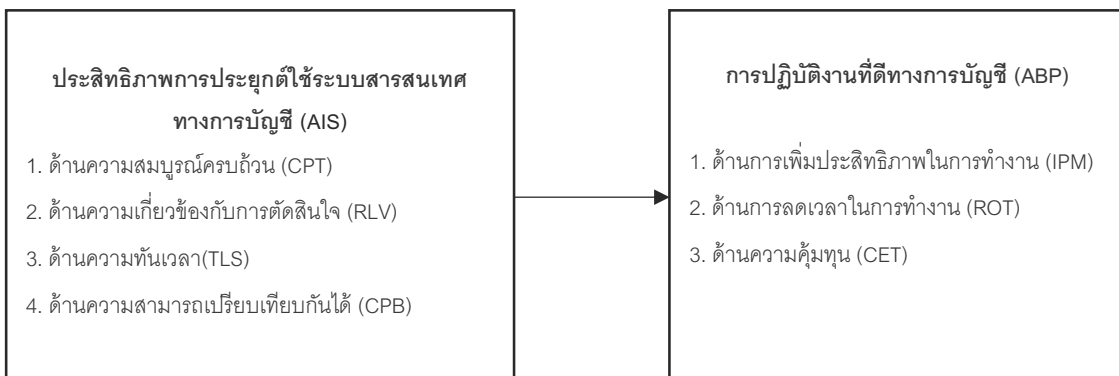
จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีหรือไม่ อย่างไร โดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทยเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานทางการบัญชีของธุรกิจ และส่งเสริมให้ธุรกิจในประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีในอนาคตต่อไป

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

โมเดลของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี และการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี

2.1 ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems Application Efficiency)

ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ผลลัพธ์ของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน บนพื้นฐานการเก็บรวบรวมและการประมวลผลข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีประโยชน์ ประกอบด้วย

2.1.1 ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) หมายถึง สารสนเทศทางการบัญชีจะประกอบด้วยข้อเท็จจริงที่สำคัญอย่างครบถ้วน ปราศจากความคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาด และสามารถตรวจสอบหรือสอบทานความถูกต้องได้ เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้

2.1.2 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง สารสนเทศทางการบัญชีต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจได้และต้องมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ใช้ต้องตัดสินใจ

2.1.3 ด้านความทันต่อเวลา (Timeliness) หมายถึง การที่ผู้ใ้ควรได้รับสารสนเทศทางการบัญชีที่ทันเวลากับสถานการณ์ที่ต้องการใ้สารสนเทศนั้นๆ ใ้เกิดประโยชน์หรือสามารถนำไปใ้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

2.1.4 ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) หมายถึง สารสนเทศทางการบัญชีจะต้องแสดงอยู่ในรูปแบบที่ผู้ใ้สามารถเปรียบเทียบกันได้ สามารถใ้ได้กับผู้ใ้หลายคนหรือหลายสถานการณ์ ทำให้ผู้ใ้เข้าใจสารสนเทศได้ดีขึ้น และทราบถึงข้อแตกต่างจากสารสนเทศทางการบัญชีได้

2.2 การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี (Accounting Best Practice)

การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี หมายถึง ความสามารถของนักบัญชีที่จะปฏิบัติงานทางการบัญชีใ้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กร และทันระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ได้มีคุณภาพและความถูกต้อง มีวิธีการทำงานหรือนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพื่อเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยที่ใ้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า สามารถสร้างความพึงพอใจใ้แก่ทุกฝ่ายได้ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Performance) หมายถึง การปฏิบัติงานทางการบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินต่างๆ ได้ถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เพื่อใ้ใช้ในการประสานงาน ประเมินผล การปฏิบัติงาน ควบคุมและแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน้าที่งานหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2.2.2 ด้านการลดเวลาในการปฏิบัติงาน (Operation Time) หมายถึง การปฏิบัติงานประจำวันที่มีความสะดวก รวดเร็ว มีการกำหนดและควบคุมการปฏิบัติงานทางการบัญชีใ้บรรลุผลตามเวลาที่กำหนด

2.2.3 ด้านความคุ้มค่า (Cost Effectiveness) หมายถึง การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ นำวิธีการหรือเ็นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการปฏิบัติงานใ้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยใ้เวลาน้อยและคุ้มค่าที่สุด และพิจารณาถึงประโยชน์ที่ได้รับจากข้อมูลกับต้นทุนที่เสียไปในการจัดทำ ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับควรมีมากกว่าต้นทุนที่เสียไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพการประยุกตใ้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรวบรวม และจัดทำข้อมูลต่างๆ ให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีประโยชน์ เพื่อใ้การนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีขององค์กรมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ดังนั้นจึงตั้งเป็นสมมุติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 : ประสิทธิภาพการประยุกตใ้ระบบสารสนเทศทางการ ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

สมมุติฐานที่ 2 : ประสิทธิภาพการประยุกตใ้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

สมมุติฐานที่ 3 : ประสิทธิภาพการประยุกตใ้ระบบสารสนเทศทางการ ด้านความทันเวลา มีความสัมพันธ์ และผลกระทบกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

สมมุติฐานที่ 4 : ประสิทธิภาพการประยุกตใ้ระบบสารสนเทศทางการ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย จำนวน 2,425 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2558 : เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย จำนวน 300 คน โดยเปิดตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 300 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและสมบูรณ์ จำนวน 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 30 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar, and Day (2001) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ ว่าขนาดตัวอย่างที่ได้มีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา กระบวนการดำเนินการแยกแยะ ตรวจสอบข้อมูล และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงาน อันจะนำไปสู่การประเมินผลที่ถูกต้อง 2) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา การนำเสนอข้อมูลบัญชีอย่างยุติธรรม ความถูกต้อง และตอบสนองความต้องการผู้ใช้ข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจ 3) ด้านความทันเวลา ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา การจัดเก็บและสำรองฐานข้อมูลไว้หลายแห่ง และควบคุมผลลัพธ์ให้ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา กับสถานการณ์ที่ต้องการใช้สารสนเทศนั้นๆ ให้เกิดประโยชน์หรือสามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว 4) ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา วิธีการรวบรวมข้อมูลที่สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบข้อมูลก่อนดำเนินการในขั้นต่อไปได้ เพื่อใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร

การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี เป็นตัวแปรตาม ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ถูกต้อง และครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการประสานงาน ประเมินผลการปฏิบัติงาน ควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในงาน 2) ด้านการลดเวลาในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา การปฏิบัติงานประจำวันที่มีความสะดวก รวดเร็ว มีการกำหนดและควบคุมการปฏิบัติงานทางการบัญชีให้บรรลุผลตามเวลาที่กำหนด 3) ด้านความคุ้มค่า ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเนื้อหา วิธีการหรือใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยใช้เวลาน้อยและคุ้มค่าที่สุด และพิจารณาถึงประโยชน์ที่ได้รับจากข้อมูลกับต้นทุนที่เสียไปในการจัดทำ

3.3 คุณภาพของเครื่องมือวัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง โดยผ่านการพิจารณาเนื้อหาของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.522 – 0.936 และการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.508 – 0.925 ซึ่งสอดคล้องกับ Rovinelli and Hambleton

(1977 : 49-60) แสดงความเห็นว่ ค่าอำนาจจำแนกมีค่า มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่ารายข้อของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันระหว่างรายข้อของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด และทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.841 – 0.938 และการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.826 – 0.9 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair et al (2006) แสดงความเห็นว่ค่า Alpha มากกว่า 0.7 เป็นค่าที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย ซึ่งเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการ} \quad \text{ABP} = \beta_0 + \beta_1 \text{CPT} + \beta_2 \text{RLV} + \beta_3 \text{TLS} + \beta_4 \text{CPB} + \epsilon$$

4. ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีโดยรวมของธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

ตัวแปร	ABP	CPT	RLV	TLS	CPB	VIF
$\bar{X}$	4.01	4.06	4.04	4.00	3.91	
S.D.	0.58	0.53	0.52	0.56	0.49	
ABP		0.783*	0.741*	0.830*	0.677*	
CPT			0.669*	0.650*	0.586*	2.191
RLV				0.628*	0.586*	2.114
TLS					0.710*	2.539
CPB						2.199

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่ ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่ ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 2.114 – 2.539 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006 : 585)

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีโดยรวม ของผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย

ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี	การปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีโดยรวม (ABP)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน		
	การถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	-0.432	0.245	-1.764	0.081
ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน (CPT)	0.343	0.075	4.577	0.000*
ด้านความเกี่ยวข้อง				
การตัดสินใจ (RLV)	0.243	0.075	3.234	0.002*
ด้านความทันเวลา (TLS)	0.476	0.076	6.224	0.000*
ด้านความสามารถเปรียบเทียบ				
กันได้ (CPB)	0.042	0.081	0.526	0.600

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน (CPT) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (RLV) และด้านความทันเวลา (TLS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชีโดยรวม (ABP) เนื่องจาก ภายใต้อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้องค์กรต้องเรียนรู้ในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด ซึ่งงานด้านการบัญชีก็ถือเป็นส่วนที่สำคัญขององค์กร เพราะงานด้านการบัญชีเกี่ยวข้องกับทุกส่วนในการประกอบธุรกิจ ทำให้การปฏิบัติงานและแนวความคิดในการทำงานของนักบัญชีเปลี่ยนแปลง นักบัญชีมีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้น สามารถให้ข้อมูลทางการเงินแก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจจึงบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถประยุกต์หรือปรับใช้เป็นกลยุทธ์และรักษาไว้ซึ่งตำแหน่งทางกลยุทธ์ที่องค์กรต้องการและยังเป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา คำมณี (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้การจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลทางการเงินให้เป็นรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ การวางแผน และการควบคุมการดำเนินงานทั้งระยะสั้น และระยะยาวส่งผลให้สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัฐติกาณ วุฒิพันธุ์ (บทคัดย่อ : 2549) พบว่าความสำเร็จของการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วนของสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ด้านกระบวนการภายใน ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญกับการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ และส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาการเรียนรู้เทคโนโลยีและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้รวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ บุตรสุวรรณ (บทคัดย่อ : 2551) พบว่า การเรียนรู้ขององค์กรด้านการส่งเสริมและกระตุ้น มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน เพื่อให้องค์กรได้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เพิ่มศักยภาพ

ในการปฏิบัติงานบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานด้านอื่นต่อไป ตลอดจนนำพหองค์กรบรรลุนเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติพร วรฤทธิ์ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความทันเวลา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันโดยรวม ด้านการสร้างควมแตกต่าง ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และด้านการมุ่งเฉพาะส่วน ซึ่งการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดทำบัญชี จะช่วยให้ได้รับข้อมูลทางการบัญชีที่ทันเวลาต่อการตัดสินใจในขั้นตอนต่างๆ ให้การจัดทำบัญชีมีความกระชับและสะดวกมากขึ้น และสอดคล้องกับบทความของ จินตนา สิงจานุสงค์ (2558 : บทคัดย่อ) พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมข้อมูล และด้านการจัดทำสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจเครื่องดื่มในประเทศไทยควรให้ความสำคัญในการให้ความรู้แก่พนักงาน ให้การสนับสนุนในการทำการค้นคว้าทำความเข้าใจ และติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการควบคุมข้อมูล และด้านการจัดทำสารสนเทศ เพื่อให้องค์กรมีระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดี มีข้อมูลหรือรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ในการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ผู้สนใจสามารถนำไปศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบกับกลุ่มตัวแปรประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีในองค์กร เพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างอื่นว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิผลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าหรือปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งต่อการปฏิบัติงานทางการบัญชีขององค์กร เช่น การควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ความพร้อมของระบบงานเพื่อให้ผลการวิจัยมีความละเอียดและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการศึกษาโดยการส่งแบบสอบถามร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้เนื้อหา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีและการดำเนินงานขององค์กร

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจเคมีภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความครอบคลุมต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทางการบัญชี และการบริหารจัดการขององค์กร รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค และการวางแผนการควบคุมการดำเนินงานทางการบัญชีขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม อันจะนำไปสู่เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

6. สรุปผลการวิจัย

ประสิทธิภาพการประยุกตใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการปฏิบัติงานที่ดีทางการบัญชี ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจเคมีภัณฑ์ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานทาง

การบัญชี ให้การสนับสนุน และติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความทันเวลา เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีขององค์กรมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจ การวางแผน และควบคุมการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถยกระดับความสามารถ และศักยภาพขององค์กรให้เหนือคู่แข่งได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2558). *ข้อมูลธุรกิจเคมีภัณฑ์*. ค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://datawarehouse.dbd.go.th/bdw/home/main.html>
- จารุวรรณ บุตรสุวรรณ. (2551). *ผลกระทบของการเรียนรู้ขององค์กรและการสนับสนุนขององค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา สิงจานุสงค์ (2559). *ผลกระทบของระบบสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรของธุรกิจเครื่องดื่มในประเทศไทย*. วารสารการบัญชีการการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 8(4) : 170-180
- จิรัฐติกา วุฒิพันธุ์. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรความสำเร็จของการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีและผลการดำเนินงานของธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐิติพร วรฤทธิ์. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา คำมณี. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิภาวรรณ สุขสมัย. (2555). *ผลกระทบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พลภุ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม. (2556). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (พิมพ์ครั้งที่ 11)*. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- รัตนา วงศ์ศรีเคมีเดือน. (2554). *การบัญชีเพื่อการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สุพัตรา บุญมาก. (2552). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี การพัฒนาระบบ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. (2558). *เอกสารเผยแพร่อุตสาหกรรมนำความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์*. ค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2558, จาก http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/IndustBasicKnowledge/Master_12.pdf

- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). *Marketing research* (7th ed.). New York : John Wiley & Sons.
- Black, K. (2006). *Business statistics for contemporary decision making* (4th ed.). New York : John Wiley & Sons.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Alderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis*. (6th ed.). New Jersey : Pearson.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Journal of educational research*. 2, 49-60.